

Årsrapport 2015

Årsrapport 2015 Tanavassdragets fiskeforvaltning

Årsrapport 2015 for Tanavassdragets fiskeforvaltning består av sammendrag av forvaltningens drift, med balanse- og resultatregnskap, noteopplysninger og revisjonsberetning.

Årsrapport 2015

Årsrapport 2015 Tanavassdragets fiskeforvaltning

Lokal forvaltning av fisket i Tanavassdraget

Forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget ble vedtatt 4.02.2011 av Kongen i Statsråd. Forskriften følger opp finnmarksloven, der det er slått fast at lokalbefolkningen langs Side 2 av 9 Tanavassdraget har særskilte rettigheter til fiske på grunnlag av lov, historisk bruk og lokal sedvane.

Forskriften hjemler et lokalt forvaltningsorgan for Tanavassdraget, Tanavassdragets fiskeforvaltning - TF. Forvaltningsoppgaver er bl.a. tilrettelegging av fisket, fiskeoppsyn, fangstrapportering og salg av fiskekort, informasjon mm. Regler for fisket etter laks i vassdraget følger imidlertid i all hovedsak av en norsk-finsk overenskomst.

Tanavassdragets fiskeforvaltning – Deanučázádaga guolástanhálddahus

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) består av ni medlemmer med personlig stedfortredere. Fiskeberettigede velger fem medlemmer, mens kommunestyrene i Tana og Karasjok oppnevner to medlemmer hver blant personer med rett til stangfiske.

2015 var et overgangsår. Første TF periode var over etter kommunevalgene høsten 2015, og nye medlemmer og stedfortredere ble da valgt inn.

Årsrapport 2015

...

Tanavassdragets
fiskeforvaltning (TF)
forvalter fisk og fisket i
Tanavassdraget.

TF er opprettet i 2011
etter hjemmel i sær-
forskrift.

Fisk og fisket

Endringer av fiskeregler

TF vedtok følgende innstramminger i fiske reguleringen foran 2015-sesongen:

- Fredning av en oppsamlingskulp i øvre del av Lákšjohka, samt at fredningsstrekningen i nedre del ble opprettholdt.
- Fredningssone rundt Šhorbmugorži i øvre del av Kárášjohka.
- Båtfiskeforbud i øvre del av Kárášjohka fra Buksaluhččenguoika til Šhorbmugorži
- Garnforbud i øvre del av Kárášjohka og Iešjohka.
- Notfiskeforbud i Kárášjohka og Iešjohka.
- Forkortet fiskesesong for tilreisende fiskere i nedre, norsk del av vassdraget (sesongavslutning 10.8).

Endret grense sjø-elv

Forut for sesongen 2015 vedtok Tana kommune å flytte grense sjø-elv lenger ut i Tanamunningen. Dette medførte at forvaltningsområdet til TF økte noe. Et område på vestsiden av Tanamunningen som tidligere har vært et friområde for sjørrettfiske, er nå regulert som en del av fiskekortsonen Langnes-Tanamunningen med fisketid 15.7-31.8.

Bilde: Merking av ny grense sjø-elv på Grønneset. Fiskeoppsynet satt opp ei siktelinje slik at fiskere i Tanamunningen kan orientere seg om de er på rätt siden av grensa

Kortpriser

Prisene for fiskekort ble økt med kr 100,- til kr. 400,- døgnet i nedre norsk del og i sideelver med storlaksbestander. Kortprisen i Tanamunningen ble økt til 200,- pr døgn fra 150,-. Det ble vedtatt at unge voksne fra 19-23 år skulle få tilgang til billigere kort.

Tabell: samlet oversikt over fiskekortpriser pr. døgn for tilreisende fiskere i Tanavassdraget 2015.

	Tana munning - Langnes	Tana munning til Tana bru	Tana bru- Riksgrensen	Tanaelva fra riksgrensen til Levajøk Fjellstue	Boratbokca - Jalve	Tanaelva ovenfor Levajøk Fjellstue	Anárljohka	Anárljohka ovenfor Matinköngäs	Baisjohka	Geaimneijohka	Goššjohka	lešjohka	Kárášjohka nedenfor Skáidigeacci	Kárášjohka ovenfor Skáidigeacci	Láksjohka	Leavvajohka	Luovvteijohka	Máskeijohka	Polmakelva	Váiljohka
Døgnkort bare fra land	400,-	400,-	200,-	200,-	200,-	200,-	80,-	300,-	300,-	300,-	300,-	400,-	400,-	400,-	300,-	300,-	100,-	400,-	300,-	300,-
Døgnkort båt og land	200,-		320,-	320,-	320,-	320,-														
Døgnkort båt 2 stenger	600,-	600,-										600,-	600,-	600,-						
Døgnkort Ektefelle/samboer			40,-	40,-	40,-	40,-	40,-													
Ung voksen 19-23 år (land)	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-	80,-	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-	200,-	100,-	200,-	200,-	200,-
Ungdom 16-18 år (land)	50,-	50,-	50,-	40,-	40,-	40,-	40,-	40,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-	50,-

Prisene for sesongfiskekort til lokale fiskere ble også økt. Sesong fiskekortet for hele vassdraget ble økt til kr. 600,-. Med bakgrunn i et ønske om å få et bedre bilde på det lokale fisketrykket ble vassdraget stykket opp i mange soner, slik at fiskere som kun fisker i mindre deler av vassdraget kunne kjøpe kort til disse spesifikke strekningene.

Kortsalg

Av til sammen 330 personer med garnfiskerett på norsk side var det 230 personer som kjøpte fiskekort, eller leide ut sin fiskerett i 2015. En del av disse igjen fisket kun med stang. Utøvelsen av det lokale garnfisket er blitt betydelig redusert fra 1980-tallet og frem til i dag. Blant den øvrige befolkningen i Tana og Karasjok kommune, samt ved lakseførende sideelv i Kautokeino kommune, var det 1 192 fiskere som kjøpte sesongkort.

Det ble solgt til sammen 3 033 fiskedøgn til 993 tilreisende fiskere på norsk side av Tanavassdraget i 2015. Antall solgte fiskedøgn ble redusert noe fra 2014 (3 065 fiskedøgn). Det har vært en kraftig reduksjon i antall solgte døgn siden toppåret 2002 (9055 fiskedøgn). I 2015 ble 40 % av fiskedøgnene solgt til norske sideelver, mens 34 % ble solgt til den nedre norske delen av Tanaelva, og 25 % ble solgt til riksgrensen.

På finsk side av riksgrensestrekningen ble det for øvrig solgt 33 442 fiskedøgn til 7 809 tilreisende fiskere, samt 1 099 fiskekort for barn og ungdom. Dette er det nest høyeste antall fiskedøgn på de siste 10 årene.

Fangst

I vassdraget sett under ett, ble fangsten beregnet 79 tonn laks i 2015. det er en betydelig reduksjon siden 2014 (100 tonn), men på samme nivå som 2011 og 2013. Fordelingen mellom Norge og Finland var 55/45 i favør Finland, som den har vært de siste årene. På norsk side er den beregnede totalfangsten på 8 919 laks på til sammen 35 958 kg, hvorav ca 1 tonn var gjenutsatt laks. Det var en reduksjon i alle størrelsesklasser i forhold til 2014, men det var størst utslag for smålaksen. For vassdraget sett under ett er det beregnet at 56 % av laksen ble fanget på stang og 44 % ble fanget på ulike garnbruk.

For detaljer angående fangst, metode for beregning av fangst og fiskekortsalg; se fangstrapporten for 2015.

Overvåking

På norsk side av Tanavassdraget er det Miljødirektoratet som har hovedansvaret for overvåkingen av lakseoppgangen. Den norsk-finske forsknings- og overvåkingsgruppa gir råd om hvordan en skal legge opp overvåkingen. Skjellprøveprosjektet har over mange år vært en grunnstein i overvåkingen, sammen med innsamling av fangstdata, videoovervåking av lakseoppgang til enkelte sidevassdrag og drivtelling i andre sideelver. På finsk side har en dessuten overvåket ungfisketettheten på faste lokaliteter siden 1970-tallet, mens en også har utført ekspedisjoner i sideelver for å undersøke tettheten ved ujevne mellomrom.

TF har en viktig rolle i overvåkingen av laksebestandene. TF har stått ansvarlig for skjellprøveprosjektet på norsk side av vassdraget og er ansvarlig for innsamlingen av fangstdata.

Videoovervåkingen i Utsjoki og Lákšjohka ble som vanlig gjennomført i regi av Finsk naturressursinstitutt (LUKE). De sto også for videoovervåkingen av oppgangen til Váljohka. Videoovervåkingen av de norske sideelvene ble finansiert av midler fra Miljødirektoratet.

Bilde: Videolokaliteten i Váljohka (foto: Panu Orell).

Prosjekter

Skjellprøveprosjektet

Skjellprøveprosjektet er et norsk-finsk samarbeid om å samle inn skjellprøver fra laks fanget i Tanaelva. Prosjektet er en grunnstein i overvåkingen av laksebestandene i Tanavassdraget.

Skjellprøvene gir kunnskap om blant annet alderssammensetningen, og tidspunkt for lakseoppgang i de ulike laksebestandene.

I 2015 ble skjellprosjektet administrert av fiskeforeningen Tanavassdragets fiskerettshavere. Det var totalt 18 skjellprøvetagere som samlet inn skjellprøve etter forhåndsavtale. De fleste var laksebreveiere og fanget laks med tradisjonelle redskaper i hovedelva, mens noen av skjellprøvetagerne var stangfiskere som fanget laks i sideelver, eller i hovedelva.

Andre prosjekter

For tredje året på rad gjennomførte TF drivtelling i ulike norske sideelver. Målet med tellingene i 2015 var både oppfølging av tidligere tellinger, og undersøkelser på elvestrekninger som det var lite oppdatert kunnskap om. På finsk side har LUKE (tidligere RKTL) fulgt opp de samme elvestrekningene siden 2003. Resultatene fra norsk side er publisert i en rapport (TF-rapport 2015-05 *Drivtelling i Tanavassdragets sideelver 2015*).

Bilde: Observasjoner av laks under drivtelling høsten 2016 (foto: Narve S. Johansen).

For andre år på rad arrangerte TF i samarbeid med SNO barnas laksedag for 5. klassene i Tana og Karasjok kommune. Arrangementene holdes på Ajonjarg i Karasjok kommune og ved Tana museum i Polmak i Tana kommune. Arrangementet i Tana gjennomføres også i samarbeid med Tana videregående skole (landbruksskolen) og Tana museum.

Selprosjektet (SEALSAL 2013-15) skulle avrundes i løpet av 2015. I løpet av året ble det jobbet med bearbeiding av resultatene. Sluttrapporten kommer i 2016.

TF bevilget midler til oversettelse av den finske sjørretrapporten som summerer resultater fra 40 år med innsamling av fangstdata og skjellprøver fra ørret i Tanavassdraget. Miljødirektoratet bevilget midler til oppdatering av figurer frem til 2014. Rapporten ble gitt ut i mars 2016.

Fiskeoppsynet

Tanavassdragets fiskeforvaltning har jf. § 12 i forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget ansvaret for å organisere oppsyn med fisket. På riksgrensestrekningen skal oppsynet skje i samråd med Fylkesmannen i Finnmark- som har ansvar for å ha kontakt med finske myndigheter, og Statens naturoppsyn (SNO).

Oppsynets primære rolle er å ivareta Tanavassdragets miljøverdier samt forebygge miljøkriminalitet. Oppsynet har ansvar for å håndheve gjeldende fiskeforskrifter for Tanavassdraget. Veiledning og informasjon er en viktig del av jobben.

TF hadde i 2015 ansatt 12 oppsynsbetjenter; 6 betjenter i Karasjok og 6 i Tana. Oppsynet ledes av administrasjonen i TF, mens en av betjentene i hver kommune har vært kontaktperson for sitt team. Tonje Halvari, som var kontakt for Tanateamet, hadde ansvar for oppsett av vaktplanene, og planla oppsynstjenesten i samråd med de to teamene og administrasjonen. Sammol J. Nystad fungerte som teamleder for Karasjokteamet.

I løpet av sommeren ble i alt 14 saker anmeldt til politiet, hvorav 11 av disse var ble opprettet i Karasjok kommune. Oppsynet har som linje at brudd på fiskeforskrifter og TF-vedtatte fiskeregler rapporteres til politiet.

Bilde: t.v. Oppsynsbetjent Nils Mattis Eira på padlende oppsyn i Våljohka. T.h. Oppsynsbetjent Iver Boine ved nyoppsatt postkasse for skjellprøvekonvolutter (foto: oppsynet).

Møter og representasjon

Møter i 2015

2015 var et overgangsår, første TF periode var over etter kommunevalgene høsten 2015. Frem t.o.m. oktober ble det avholdt tre plenums møter, to åpne laksemøter og fellesmøte. Etter fellesmøtet har TF avholdt to plenums møter. I alt 75 saker er behandlet med vedtak i henhold til forskriftens krav. TF medlemmenes fremmøte har vært 98 %.

Reforhandlinger om fisket i Tanavassdraget mellom Norge og Finland

Norge og Finland igangsatte i 2010 arbeid med reforhandling av overenskomsten om fisket i Tanavassdraget. Det første forhandlingsmøte mellom Norge og Finland om laksefisket i Tanavassdraget ble avholdt i Polmak i juni mnd. 2012.

Etter mer enn tre års forhandlinger, har ikke forhandlinger ført frem. Forhandlingene har vart i altfor lang tid.

Det ble tatt sikte på at ny avtale skulle være på plass i 2015, men da forhandlingene ikke førte fram, justerte man tidsprognosen med ferdigstilling i 2016. Denne tidsprognosen holdt heller ikke, så nå har man utsatt dette til 2017.

Ved møte mellom statssekretærene den 27. august i Helsingfors ble det oppnådd enighet om å redusere fiskedødeligheten med 1/3 – del. Reduksjon på 1/3 – del skaper betydelige utfordringer.

Åpne laksemøter

Det ble holdt åpne laksemøter i Karasjok og Tana 22. og 23. september henhold til Tanaforskriften § 6, femte ledd. Møtene skal være rådgivende for TF, og er beregnet både på fiskere med stang og garnfiskerett i vassdraget.

Under møtene ble det orientert om statusen i forhandlingene med Finland. Videre ble det gitt en kort gjennomgang av TFs formål og oppgaver, lovhjemmel og krav, funksjonsperiode, driftsrammer og driftsgrunnlag. For å ivareta daglig drift har TF hatt 5 årsverk i de to siste årene.

Driftsinntekter hittil har vært mellom 4,4 - 5,6 mill. kr. På norsk side har det vært negativ utvikling av salgsvolum av fiskekort. I første periode har TF økt fiskekortprisene i 2013 og i 2015. 3/4-deler av årsinntektene kommer fra fiskekortsalget i riksgrensestrekingen. Det er behov for å øke egne inntekter.

Det ble gitt en foreløpig oppsummert fra fiskesesongen 2015. Det ble først gått inn på siste års utvikling i salg av døgnkort, med spesielt fokus på endringen fra 2014. Det ble også sett på antall solgte sesongkort inneværende år. Det ble satt fokus på utviklingen i fiskeutøvelse.

Fellesmøte

Fellesmøtet er en videreføring av tidligere to lakseting hvert 4. år i Tana og Karasjok. Det som er endringen er at møtet skal omfatte alle de fiskeberettigede etter § 3 i forskriften. Møtet kan kun behandle de saker som er kunngjort.

Fellesmøtet ble holdt på samfunnshuset i Karasjok lørdag 31. oktober. Det møtte til sammen 90 fiskeberettigede, jf. Tanaloven § 4. Under møtet orienterte TF ved leder og administrasjon for driften i første driftsperiode, og status for laksebestandene i vassdraget. Innkommende saker ble drøftet. Advokat Herman Roksund fra Haavind AS orienterte om TF som forvaltningsorgan. Avslutningsvis ble medlemmer til TF for perioden 2015-19 valgt.

Bilde: TF-direktør orienterer om driften i første TF-periode (2011-15) under fellesmøtet på Karasjok samfunnshus 31.10.2015 (foto: Narve S. Johansen).

Generell orientering fra driften

Første periode fra 2011 – 15. TF er opprettet etter hjemmel i kongelig resolusjon 4. februar 2011:

- Kgl.res. FOR 2011-02-04 nr. 119 ga hjemmel for å etablere lokal forvaltning i Tanavassdraget, (erstatte Kgl.res. av 1.04.1911)
- Forskriften gir TFs rammer og grunnlag
 - FOR 2014-06-20-787: Forskrift om endring i forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget
- Lov om fiskeretten i Tanavassdraget (Tanaloven) av 2014-06-20-51:
 - Medførte til endringer i om laksefisk og innlandsfisk mv. Lov 1992 nr. 47 og i Finnmarksloven av 2005. Finnmarksloven gjelder for øvrig ikke i Tanavassdrager.

TF ble registrert 31.05.2011 i offentlig registre:

- TF er et selvstendig forvaltningsorgan
 - er et særorgan
- Registrert i offentlig registre under annen juridisk person
- Er underlagt regnskaps – og revisjonsplikt
 - har ikke innleveringsplikt til offentlige registre
- Er ikke underlagt lov om offentlige anskaffelser

Del to av oppsummeringen av TFs første driftsperiode omhandlet to temaer; organiseringen av oppsynet og prosjekter TF har drevet eller deltatt i.

Fangst og fangstrapport

To laksebreveiere som rapporterte innen fristen har blitt trukket ut som vinner av gavekort til en verdi av 2 500,- til Ingvald Fredrik Guttorm og Svein Arnfinn Pedersen.

Valg av nye medlemmer til TF

Det var 90 stemmeberettigede til stede ved valgets åpning. Valgkomiteen bestående av Jan Gunnar Johansen (leder), Tormod Nilsen og Per Andreas Mathisen stod for gjennomføringen av valget.

Tabell 2: Valgte medlemmer til TF 2015-19:

	Navn	Personlig stedfortreder
Medlem	Benn Larsen, Tana	Raymond Dervola
Medlem	Edvard Nordsletta, Karasjok	Dan Vidar Rasmus
Medlem	Rune Aslaksen, Tana	Jorunn A. Sottinen
Medlem	Asbjørn Guttorm, Karasjok	Halfdan Næss
Medlem	Reidar A. Varsi, Tana	Oskar Trosten

Konstituering av nytt TF

Ved TF-møte 17. november 2017 ble det nye Tanavassdragets fiskeforvaltning konstituert. Steinar R. Pedersen ble valgt til leder for perioden november 2015 - til november 2017. Edvard Nordsletta ble valgt til nestleder. Leder og nestleder rulleres hvert annet år mellom representanter for de fiskeberettigede og representanter oppnevnt av kommunene.

Tabell 3: Tanavassdragets fiskeforvaltning etter konstituering 17. november 2015.

Rolle	Navn	Personlig stedfortreder	Valgt av
TF-leder	Steinar R. Pedersen	Jill Anne Aslaksen	Tana kommune
Nestleder	Edvard Nordsletta	Dan Vidar Rasmus	Fiskeberettigede
Medlem	Benn Larsen	Raymond Dervola	Fiskeberettigede
Medlem	Rune Aslaksen	Jorunn A. Sottinen	Fiskeberettigede
Medlem	Asbjørn Guttorm	Halfdan Næss	Fiskeberettigede
Medlem	Reidar A. Varsi	Oskar Trosten	Fiskeberettigede
Medlem	John Nystad	Johan Anders Bær	Karasjok kommune
Medlem	Jan Egil Høgden	Kjell Harald Sæther	Karasjok kommune
Medlem	Måret Guhttor	Hartvik Hansen	Tana kommune

Antall fiskeberettigede etter Tanaforskriftens § 3

31.12.2015 har 331 personer fiskerett med garn etter Tanaforskriftens § 3.

Administrasjon

Direktøren er øverst administrative leder i TF, og ivaretar ansvaret i samsvar med delegasjon fra TF til direktør. I fiskesesongen engasjeres i tillegg oppsynsbetjenter. For å ivareta forvaltningsoppgaver inklusive oppsynstjenesten har TF i 2015 5 årsverk. Av dette utgjør oppsynstjenesten 3 årsverk.

- Hans-Erik Varsi, direktør
- Narve S. Johansen, rådgiver
- Kari Gaski, seniorkonsulent, engasjert til 1. juni 2015

Økonomi

Årsregnskapet består av balanse pr 31. desember 2015, aktivitetsregnskap med noteopplysninger.

Årets resultat før finansposter og årsoppgjørdisposisjoner er kr. 674 283,-

75 % av årsoverskuddet for 2014 og 2015 til de fiskeberettigede er kr. 795 449,-

Årets resultat etter finansposter og årsoppgjørdisposisjoner er negativt, - kr. 69 291,-

Fond

Samlet fondskontoer pr. 31.12.2015 er kr. 5 139 731,-

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning vedtar fremlagte årsrapport 2015.

Vedtak:

Direktørens innstilling til årsrapport 2015, vedtas med endringer og suppleringer fremlagt på møtet.
Enstemmig vedtatt.